

LA FANTASMA QUE MOR DUES VEGADES

Alba Barros Farrés

Estudiant de Publicitat i Relacions Públiques a la UPF

Sempre m'han fascinat els fantasmes i les seves llegendes. Les històries que viuen d'ells i per ells; que els regalen la vida de nou i els fan eterns. Que visibilitzen el seu cos, la seva existència física.

Harriet Hardy¹ va viure com va morir: Essent un fantasma. Una fantasma digna de protagonitzar una pel·lícula de Tim Burton. Algú amb una història vessant d'intel·lectualitat, valentia, força i amor. De lluita entre el passat i el futur, entre la reivindicació xiuxieujada i el silenci ensordidor. Entre Harriet Hardy i Harriet Taylor Mill.

La filòsofa va néixer un vuit d'octubre del mil vuit-cents set a la capital del Regne Unit. Impregnada del conservadorisme, Hardy va ser educada per ser la millor de les mares. I així, amb només divuit anys, va ser casada i aquests coneixements van ser posats a prova.

La versió de la Harriet casada i mare va conèixer a John Stuart Mill al mil vuit-cents trenta; la versió vídua es va casar amb ell al mil vuit-cents cinquanta-u, amb vint anys d'amistat que els unia.

No és cap secret que John Stuart Mill i Harriet Hardy varen compartir mitja vida com a parella i una sencera com a *companys incondicionalment fidels i iguals...* Companys de vida, de ment, de paraules.

Entre ells dos hi havia molt més que amor. Hi havia comprensió a un nivell íntimament intel·lectual. I parlaven, i parlaven, i com s'entenien a la perfecció, seguien parlant. Una connexió inefable.

I així es va publicar *L'emancipació de les dones* (mil vuit-cents cinquanta-u), l'article filosòfic que Harriet regala al món. Un tros de la teoria feminista, molt avançada per a aquells temps, que la filòsofa publica a la Westminster Review.

Divuit anys després, onze anys després de la mort de Harriet,

¹ **Harriet Hardy**: El nom amb el que se l'adreçarà és Harriet Hardy, degut que és el seu nom de naixement. Altres noms que rep: Harriet Taylor Mill i Taylor Mill, amb els cognoms de l'ex-marit i marit.

John Stuart Mill va fer conèixer la seva nova obra: *L'esclavitud femenina* (mil vuit-cents seixanta-nou). Un tros de la teoria feminista, molt avançada per a aquells temps, que era pràcticament idèntica a *L'emancipació de les dones*.

Sembla que John Stuart Mill ho va preveure, quan va dir "quan dues persones tenen completament en comú els seus pensaments (...) la redacció resultant és el producte col·lectiu d'ambdós"². No obstant, sigui veritat o sigui una excusa ben construïda, la semblança en les teories és digne de ser un objecte d'estudi.

El món parla i parla: *De qui serà el fonament feminista? De qui serà la teoria?* I jo em pregunto: Què passaria si poguessin parlar ells dos?

La discussió tractaria dels conceptes³ de "l'esfera adequada" i "la prova", que introdueix primerament Hardy.

Aquesta "esfera" consisteix en l'extensió de la llibertat en tots els àmbits possibles (socials, polítics, econòmics, etc.) de qualsevol ciutadà, i "la prova" és l'única manera que aquesta esfera de capacitats es determini justament i correcta, ja que l'individu pot demostrar quines qualitats concretes ofereix.

El problema que les dones han de fer front és l'abolició de la seva "prova". Creure la suposició que defensa que la dona és exclusivament i única servible per la vida domèstica, equival a creure que no han demostrat qualificació per la intervenció a cap altre àmbit. Des del punt de vista de Hardy, aquesta posició general demostra el buit ignorant de la vida i de la història, oposant-se a dones, reines i emperadrius, com Isabel

² **Frase de John Stuart Mill**: Es reconeix que parla de Hardy degut que al paràgraf tretze és introduït el paper de la filòsofa en la redacció de les obres de J.S.Mill. L'enllaç bibliogràfic de la mateixa és Stuart Mill, J. (1873). Chapter VII: General View of the Remainder of my Life. *Autobiography*. Recuperat el 11 d'octubre del 2019, de <http://www.gutenberg.org/cache/epub/10378/pg10378.html>.

³ **Conceptes "l'esfera adequada" i "la prova"**: Definició trobada a l'obra de HARDY TAYLOR MILL, H & STUART MILL, J. (2000). *La emancipación de la mujer (1851): Harriet Taylor Mill. Ensayos sobre la Igualdad de los Sexos* (pp. 113 – 144). A: A. Machado Libros, Madrid, Espanya, pp. 113-144. Recuperat el 11 de octubre 2019.

de Castella i Caterina de Rússia, que han demostrat una traça triomfant en la vida política.

Hipòcritament, Stuart Mill li donaria la raó. Abolir la “prova” a les dones és una injustícia que damneja no només a les dones, sinó a qualsevol persona que podria veure’s beneficiada del seu servei. Qui és ningú per negar la salvació a ningú altre?

I ara, verdaderament, diria que “el mer bon sentit hauria de dictar-los (als homes que es riuen de les dones) que si tals funcions (polítiques) se li confiessin a la dona, seria les que no tenen una vocació especial pel matrimoni o aquelles que el poguessin combinar amb la vida política.”⁴. Així, Stuart Mill defensa que les úniques situacions on la dona podria exercir un càrrec públic són aquelles en les quals la maternitat i el matrimoni ja no són la principal preocupació.

Sense donar temps a contestar a Hardy, explicaria sense respiració, per acabar de pressa, la importància del sosteniment de la casa i la família. La divisió del matrimoni més convenient és que l’home guanyi els diners pel manteniment, mentre la dona es quedi a casa. Argumentant la teoria, aclareix que degut al paper de summa vitalitat de la dona, si altres càrregues són assumides, la impossibilitaria de fer-les totes correctament.

Estirant-se dels cabells o amb llàgrimes als ulls, Hardy explicaria com és d’injust a) assumir que totes les dones són o seran mares perquè les dones no poden aspirar a més que a la maternitat, i b) pensar que el poder il·limitat de l’home és patrimoni de tots els mascles, i per tant, està bé i és vàlid, perquè c) cap dels sexes, cap individu, pot prohibir ni invalidar les seves capacitats individuals d’algú altre.

John, li diria, *tots i cada un dels humans han de tenir la capacitat de decidir i demostrar quina és la seva “esfera” i l’extensió d’aquesta. No veus com d’errori és que cap dels sexes passi per la prova? L’home perquè ho sap fer tot i la dona perquè no pot i/o sap fer res. És un error.*

I aquí es faria el silenci, perquè no sé com acabaria la conversa.

No sé si va ser un error, una mentida, un intent, fruit d’un experiment, o la pura veritat, que Stuart Mill contradigués a Hardy. Però em pregunto què pensaria el filòsof d’ell mateix en saber que l’honra dels pensaments que van compartir han quedat signats exclusivament sota el seu nom, quan defensava que la falta d’un camí honorós és l’enemic terrífic de la felicitat.

⁴ **Frase de *L’Esclavitud Femenina* (1869):** trobada al paràgraf 4, línies 15-30 de Stuart Mill, J. (1869). Capítulo XXXVI: Necesidad de Empleo para la actividad de la mujer. La religión y la beneficencia, únicos cauces abiertos a la mujer. Los chocarreros. La acción política de la mujer. Errar la vocación. El gran error social. *Esclavitud Femenina* (pp. 343-350), Madrid, Espanya: Artemisa Ediciones. Recuperat el 11 d’octubre 2019.

citat. Què passa amb els principis de Hardy? Cauen en l’oblit?

Harriet Hardy va morir al mil vuit-cents trenta. Però l’assassinat del seu feminisme va ocórrer dues vegades per un punyal a l’esquena.

La primera, (in)conscientment, va ser el seu marit.

Però la segona som nosaltres: Tenim material suficient entre les nostres mans que ens demostra l’essencial importància de Hardy en totes les teories de Stuart Mill, i deixem que no se’n parli d’ella?

Ens estudiem a John Stuart Mill per les Proves d’Accés a la Universitat, on se suposa que se’ns ensenya coneixement fonamental per entendre el món, i cap menció de Harriet Hardy.

Res de Harriet Hardy en l’explicació d’aquesta edició de “Filosofia, ara!” sobre “Dones filòsofes”, entre els noms de grans dones en l’univers de la filosofia.

Harriet Hardy serà un fantasma, però nosaltres som assassins d’arma blanca.

Bibliografia

HARDY TAYLOR MILL, H & STUART MILL, J. (2000). *La emancipación de la mujer (1851): Harriet Taylor Mill. Ensayos sobre la Igualdad de los Sexos*. A. Machado Libros: Madrid, Espanya. Recuperat el 11 d’octubre 2019.

STUART MILL, J. (1869). *Esclavitud Femenina*. Artemisa Ediciones: Madrid, Espanya. Recuperat el 11 d’octubre 2019.

STUART MILL, J. (1873). Chapter VII: General View of the Remainder of my Life. *Autobiography*. Recuperat el 11 d’octubre del 2019, de <http://www.gutenberg.org/cache/epub/10378/pg10378.html>.

